

Den kulturelle skolesekken

Arkitekturprosjekt - "Kunsten å bygge"

Ansvarlige: Hilde Henriksen og Solfrid Sakkariassen

For ytterligere informasjon om prosjektet, ta kontakt med

Solfrid Sakkariassen, tlf. 33 08 53 79/46 93 59 55

koordinator – Den kulturelle skolesekken – Kultur og idrett, Horten kommune

Prosjektet "Kunsten å bygge" ble våren 08 gjennomført i Horten kommune i regi av Den kulturelle skolesekken. Prosjektet ble en stor suksess, det vekket engasjement, begeistring og en stor iderikdom. Elevene satte tydelig pris på å bli hørt – og de hadde klare meninger.

Noen faktaopplysninger:

Alle kommunens 8. klasser – til sammen 356 elever – gjennomført våren 08 et dks-prosjektprosjekt med arkitekturhistorie, ideutvikling og modellbygging, kalt "Kunsten å bygge". Resultatet ble mellom 70 og 80 modeller av henholdsvis havneområdet og torget i Horten.

Elevene har i grupper utarbeidet ideer til fornyelse av disse områdene. Hva er et godt møtested? Hva skal til for at de vil ta disse stedene i bruk?

I dette prosjektet har elevene altså arbeidet med Hortens uterom, nærmere bestemt Havna og Torget. Disse to områdene har kommunen bestemt å ruste opp/utvikle. Elevene har i grupper utarbeidet ideer til fornyelse av disse områdene. De har eksperimentert, utforsket ideene sine og bygget en modell i plastmateriale.

Vårt mål er at elevenes ideer, forslag og tanker rundt utvikling av disse områdene skal bli sett og hørt, - og kanskje også realisert. Et utvalg av modellene ble presentert for Horten kommunes politikere på et kommunestyremøte. Og et utvalg modeller ble stilt ut på et kjøpesenter. Samt en utstilling på rådhuset. Resultatet av prosjektet og noen modeller er også lagt frem for kommunens planavdeling.

Dagen startet med et lysbildeforedrag på ca. 45 minutter som tok for meg vestlig arkitekturhistorie fra Egypt og frem til i dag. Noen forslag til offentlig utsmykning inngår også, samt en oppfordring om å utnytte/tenke gjennom det spesifikke stedets særegne kvaliteter. Elevene ble så delt i grupper på 4, hvor de selv valgte sted og diskuterte utforming. På slutten av dagen presenterte så gruppen sitt arbeid for de andre i klassen.

Lysbildene og foredraget om arkitekturhistorien ved dagens begynnelse skal bære prosjektet. Det skal inspirere elevene til å se at det finnes så mange forskjellige bygninger, - så mange ulike måter å bygge på. Sentralt står også ideen om at arkitektur er bygget historie: En bygning sier noe om tiden det ble bygget i. Slik blir kunnskapen konkret. Bildene og foredraget gir også elevene bevissthet over bygde

omgivelser: Arkitektur og bygninger omgir oss hver dag, hele livet – og det er ikke tilfeldig hvordan de ser ut.

Dagens ungdom tilhører dessuten en visuell generasjon, og de er i stand til å ta imot raske bilder som illustrerer historiens stilendringer. Tanken var et så omfattende foredrag i starten bevisstgjør elevene på sine bygde omgivelser, samtidig som det gir dem ideer og inspirasjon til dagens arbeid. Bevis på det fikk vi gjennom hele prosjektet. Ett eksempel: En gruppe laget en stoa (søylegang med tak) mellom havneområdet og veien som et skille mot trafikken:

- "Så fint overbygg", sier vi.
- "Ja, vi er inspirert av romerne", sier gruppa.

En annen gruppe diskuterer internt: "Ok, hvis vi skal ha søyler, skal vi ha sånne gamle romerske eller mer moderne søyler?"

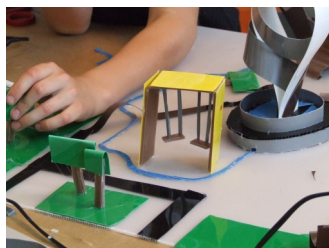
Lærerne har også nytte av dette lysbildeforedraget. Det fungerer i mange tilfeller som opplæring om arkitektur også for dem. Det er relevant og nyttig ut fra at K-06 forholder seg til arkitektur på en mer omfattende måte enn før, og det er for mange lærere et nytt felt.

Tendensene

Hva Hortens 8.klassinger ønsker seg i byen sin:

Vi spurte elevene hva som skulle til for å få til en god møteplass for ungdom. Hva er de opptatt av? Hva ønsker de i Horten, og hva savner de? Vi trodde ved prosjektstart at vi ville få mange skateramper og utescener for musikk. Men der tok vi feil. Visse hovedtendenser gjorde seg raskt gjeldende – og disse ideene gikk igjen i alle klassen, uavhengig av om elevene valgt torget eller havna:

- De ønsker seg lekeplasser. De forteller at de savnet lekeplasser da de var små.

- De bruker mange sterke farger både på underlaget og på sitteplasser og skulpturer. De savner farger, også i form av blomster og trær. De synes det som er nå er grått og trist. Det svarte, grå og hvite plastmaterialet ble i stor grad liggende.

- De ønsker seg mer belysning, både i form av ren gatebelysning og de bruker lyssetting på fontener, benker osv i sine modeller. Særlig jentene mente at det var for mørkt på torget nå til at de ville være der vinterstid.
- De er opptatt av vann. Svært mange grupper lager spennende fontener i sine modeller.

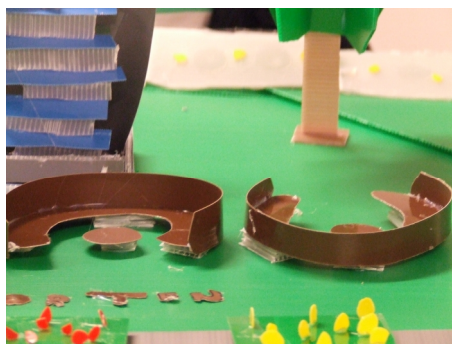

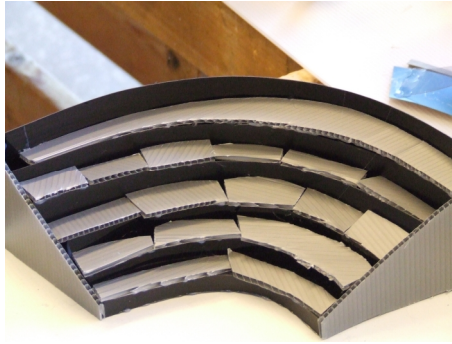
Fontene

Fontene med benker arrangert rundt

- De ønsker seg gode og originale sitte- og liggegrupper, dvs benker i ulike utforminger. Mange lager organiske benker fordi de leker seg med nye former og kanskje er lei av ordinære benker. Som ei jente sa: "Hvorfor skal vi bruke de råttne benkene som står på torget nå?"

Elevene har også tent på ideen om å lage et "landemerke" i Horten. Finne på noe som gjør at folk som besøker byen husker den etterpå. Her kan vi nevne eksempler som:

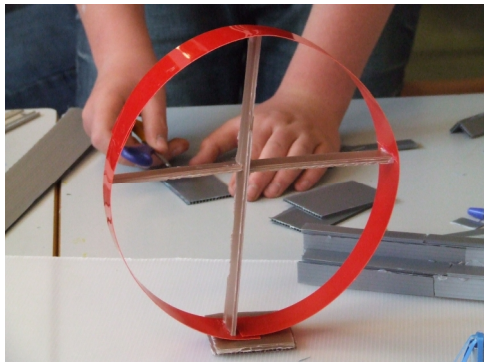
- "Hortenshjulet" (et pariserhjul)
- Flytte "Hortenspiken" til Torget og lage en fontene av henne
- Skrive ned "H" eller "Horten" i grunnlaget enten med blomster eller med mosaikk
- Bygge et hotell eller en restaurant på havna med en diger fontene på toppen slik at de som kommer sjøveien skal huske Horten og gjerne stoppe her.
- Ta i bruk fjorden – enten ved å bygge brygger ut, lede vann inn på plassen ved bruk av kanaler eller sette et landemerke ute i vannet

H – for Horten

Horten – på påler ute i fjorden

Hortenshjulet

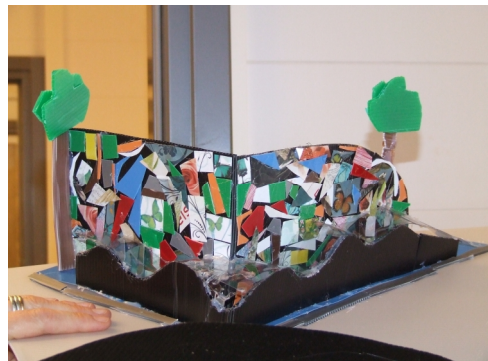
Fra fjordkanten

Av andre ideer som har kommet fram i modellene kan nevnes:

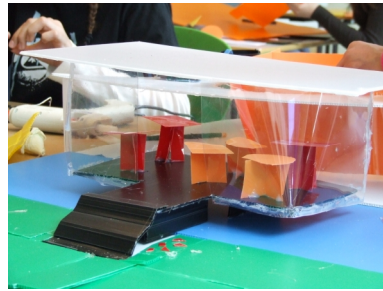
- Et druehotell (et hotell som ser ut som en drueklase med et rom i hver drue). De måtte imidlertid gi opp prosjektet fordi kuleformen til drua ble for vanskelig å konstruere. De laget en fruktfat-restaurant i stedet for.

- En lang og stor Gaudi-inspirert benk der sitteunderlaget bølgjer og ryggen er rett. De tør å eksperimentere med organiske former. (Eller "økologiske" former som de kaller dem. Vi gir dem mange faguttrykk og fagterminologi i løpet av dagen, og de forsøker å ta opp disse nye ordene, men av og til går det litt i ball for dem..!)

- Mye spennig glassarkitektur. Vi gikk tom for det blanke plastmaterialet i alle klassene.

- Et såkalt "Hortenshus". Et bygg for alle i Horten
- Avanserte modeller der de har jobbet etter en helhet. F.eks plasser der alle elementene er organisert ut fra et midtpunkt.

Dette er bare noen få eksempler. Modellene viser at elevene har en stor glede av å bygge tredimensjonalt, de tenker nytt og kreativt og de fleste viser stor konsentrasjon under arbeidet.

Stor konsentrasjon

Fra limstasjonen

Materialene:

- 0,5 mm polysterene i 10 farger, denne plasten brukes til kurvede flater og organiske former. Den har en matt og en blank side.
- 3,0 mm correx polypropylene (bølgeplast) i 10 farger, denne plasten er stivere og egner seg til konstruksjon og struktur
- ulikt utformede sakser, linjaler og passere
- lav-temperatur limpistoler med tilhørende limpatroner.

Plastmaterialene var nye for elevene – og spennende og annerledes å jobbe med.

Læringsarbeidet:

Proessen og møtet med materialene er viktig i dette prosjektet. Elevene jobber intuitivt og kommer i kontakt med sin kreative intelligens. Kreativitet er en menneskelig egenskap. Alle mestrer oppgaven og kommer ut fra skoledagen med erfaring fra arkitektens verden og med kunnskaper rundt det å bygge modeller av reelle uterom i byen der de bor. De får tro på seg selv som skapende mennesker som både kan utvikle en ide og ferdigstille en modell. De blir også bevisstgjort på at de kan velge å bli arkitekter når de blir voksne. At dette faktisk er et mulig og reelt yrkesvalg også for dem. Dette er et konkret og yrkesrettet undervisningsopplegg.

Eksempel:

Jente fra dagen før sier til dagens klasse idet de passerer henne:

– *Åh, skal dere ha det arkitekturgreiene i dag? Det er kjempegøy. Dere burde glede dere. Jeg skal bli arkitekt!*

I tillegg lærer elevene ferdigheter i bruk av verktøy som saks og limpistol. De må prøve ulike sakser ut fra hva de skal klippe, de må legge gode limfuger og søle minst mulig med limet. De øves i å kunne bruke passer, linjal og kunne lage riktige vinkler. Det er svært vanskelig for mange elever å håndtere selv enkelt verktøy.

Flere uttalelser fra lærere og elever:

- *"Kunne ikke du vært like konsentrert i mine timer?" (lærer)*
- *"Må vi ta friminutt?" (elev)*
- *"Det er altfor mange pauser i dette prosjektet!" (elev)*
- *"Det er første gang jeg har jobba så lenge i strekk med skolearbeid" (elev)*
- *"Her har elevene sittet i ro og hørt på et lysbildeforedrag i en klokke time. Det er naturstridig!" (lærer)*

